1849. N°. 1[illegible]

LEYDSCHE COURANT.

De Courant wordt Maandag, Woensdag en Vrijdag uitgegeven. Die van Maandag komt uit Zaturdag avond.

VRIJDAG, 21 SEPTEMBER.

De Prijs der Courant is f 12 in het jaar; de afzonderlijke nommers worden tegen 10 Cents afgegeven.

BINNENLANDSCHE BERIGTEN.

LEYDEN, 20 September.

De Ministers hebben hun ontslag verzocht. Z. M. heeft hetzelve nog niet aangenomen; maar op gisteren de Heeren Mrs. D. Donker Curtius en Lightenvelt bij zich ontboden en heden bij zich ontvangen, en heeft aan hen de noodige instructien gegeven, ten einde eene nieuwe zamenstelling van het Ministerie voor te bereiden, en van hunne bemoeijingen aan Z. M. verslag te doen.

— Voor de algemeene Tentoonstelling der Hollandsche Maatschappij van Landbouw, welke alhier van den 27sten tot den 30sten dezer zal gehouden worden, is reeds veel belangrijks opgegeven. Z. M. en de Prinsen hebben onderscheiden gouden en zilveren medailles uitgeloofd, om hunne hooge goedkeuring te kennen te geven.

— De Commissie tot Droogmaking van het Haarlemmermeer, herinnert in de *Staats-Courant* van heden aan de vroegere bepalingen, dat de stoomwerktuigen der onderneming alleen op Donderdag van elke week voor een ieder zijn te bezigtigen, en dan nog slechts voor 10 personen te gelijk, ten ware men voorzien zij van een toegang-biljet, afgegeven door die daartoe bevoegd is. De Commissie vestigt daarop nogmaals de aandacht, met bijvoeging dat het bij de stoomwerktuigen verboden is fooijen aan te nemen; hetgeen men in de voorhanden zijnde bussen mogt willen geven, is ten dienste van het personeel in geval van ziekte of ongelukken. De Lynden bij Sloten moeten echter wegens verpakking, zuivering der ketels en kleine herstellingen, eenigen tijd stilstaan en is dus vooreerst in het geheel niet te bezigtigen.

De stand van het meerwater, die op 26 Julij jl. was 1 el 51½ dm. onder Amst. p., is op den 30sten Augustus jl. middelbaar waargenomen op 1 el 69 dm. 3 str. onder dat peil; de daling bedraagt alzoo over dat tijdstip 0 el 17 dm. 8 str.

De Leeghwater werkte gedurende dien tijd bijna 603 uren met 8 à 9 pompen van de 11, makende bijna 6½ slag per minuut. Twee maal stond het werktuig 48 uren stil tot verpakking en tot verwisseling van herstelde pompzuigers; terwijl het ook nu en dan enkele uren buiten werking was wegens kleine voorzieningen.

De Cruquius liep 773½ uren, altijd met alle acht zijne pompen, en stond alzoo op 5 weken tijds slechts 66½ uur stil, waarvan 61½ uur wegens te hoogen boezemstand. Hij maakte nagenoeg 5 slagen per minuut.

De Lynden werkte 670 uren, deels met 7, deels met slechts 6 pompen, ten gevolge van het defect zijn van pompzuigers. De stilstand was alzoo 74 uren. Het getal slagen was ruim 5½ in de minuut.

Te Sparendam liep het stoomgemaal 695 uren, meerendeels met 6 schepraderen, kortstondig met 4 of met 3; hetgeen afhankelijk was van den waterstand op het IJ.

— De maandelijksche toelage, die Z. M. Koning Willem II verleend had aan den Zuid-Hollandschen Schouwburg, wordt, loopende de termijn van beraad, van wege de Hooge Erven niet langer uitbetaald, hoewel die Schouwburg zonder haar niet bestaan kan. Daarentegen ontvangt de Fransche schouwburg te 's Hage nog steeds, als vroeger, van Z. M. Willem II, uit Zr. Ms. nalatenschap aanmerkelijke sommen.

— De *Staats-Courant* behelst eene mededeeling van de vierde klasse van het Kon. Nederl. Instituut, ten betooge dat zij, zooveel zij vermogt, de zaak van de instandhouding der oude gebouwen en gedenkteekenen heeft behartigd, en dat, zoo zij daarin minder gelukkig geslaagd is, dit aan oorzaken buiten haar bereik liggende, is te wijten. Zij zal die zaak echter blijven behartigen.

— De Commissie van Onderwijs in Zuid-Holland zal de examina's voor de onderscheiden rangen houden, den 9den, 10den en 11den October.

— Door het bestuur van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Braband is kennis gegeven aan de schrijvers der twee prijsverhandelingen, welke ingekomen zijn op de in 1844, onder n°. 2, uitgeschreven prijsvraag, tot onderwerp hebbende: *eene geschiedkundige verhandeling over de Kimbren uit de schriften der ouden voordeelkundig opgemaakt*, dat aan de eene prijsverhandeling (in 4°.) ingezonden, onder het motto: *Cimbrorum gloria ingens veterisque famae multa vestigia manent*, de zilveren medaille, en aan de prijsverhandeling (in fol.) met de zinspreuk: *Cimbr. gloria ingens*, de bronzen medaille van het genootschap toegekend is geworden; de schrijvers zijn derhalve, ingevolge art. 13 van het reglement voor het collegie van bestuurderen, uitgenoodigd, hunnen naam en hunne woonplaats aan den Secretaris van het Genootschap kenbaar te maken, ten einde de voorwaarden te vernemen, door het bestuur aan de uitgave der prijsverhandelingen gesteld.

— In het wekelijksch *Nieuwsblad voor den Boekhandel*, van den 13den dezer vindt men een berigt van de Heeren G. T. N. Suringar, Boekhandelaar te Leeuwarden, en J. F. Schleijer, Boekhandelaar te Amsterdam, waarbij deze melden dat op het Letterkundig Congres onlangs te Gend gehouden, en waar zij als Afgevaardigden der Vereeniging ter bevordering van de belangen des Boekhandels, tegenwoordig waren, eene Commissie is benoemd met het doel om een voor Nederland en België wederkeerig regt van letterkundigen eigendom door de wetgeving te doen erkennen, en de afschaffing te erlangen van die belastingen op de eerste levensbehoeften van den menschelijken geest, die onder den naam van in- of uitgaande regten en daarmede gepaard gaand onderzoek op de grenzen, het handelsverkeer zoo zeer belemmeren.

Dat tot die Commissie zijn benoemd de H. H. Delcourt, Onder-Voorzitter van het lijfstraffelijk Geregtshof te Brussel, Baron Jules de St. Genois te Gent, Dr. J. F. Snellaert te Gent, Is. An. Nyhoff te Arnhem, en B. Schreuder, Inspecteur van het middelbaar Onderwijs in Limburg te Maastricht, en de beide bovengenoemde Heeren; welke laatstgenoemden dien ten gevolge een ontwerp van een adres aan de regeringen dier beide rijken hebben opgesteld, en aan de goedkeuring van de overige leden der Commissie onderworpen.

's GRAVENHAGE, 19 September.

Gisteren is Z. Exc. de Minister van Denemarken de Heer Coopmans, bij Z. M. ten gehoore ontvangen, en heeft aan Z. M. den Koning de versierselen der Orde van den Olifant overhandigd.

— Bij besluit van den 15den dezer heeft Z. M. tot zijnen Adjudant in Buitengewone dienst benoemd den Generaal-Majoor titulair van het leger in Oost-Indië, thans met verlof in Nederland, Jhr. F. V. A. Ridder de Stuers.

— Bij Koninkl. besluit van den 17den dezer, zijn ingetrokken de Kantoren van Registratie te Schoonhoven en te Vlaardingen, en vereenigd, het eerste met dat te Gouda, het tweede met dat te Schiedam.

— De Commissie van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, belast met het aanbieden aan den Koning van eene lijst van drie Candidaten voor het voorzitterschap dier Kamer gedurende de thans geopende zitting, is heden middag, ten een ure, bij Z. M. toegelaten en heeft zich van hare taak gekweten.

— De Koning heeft, bij besluit van heden, den Heer Mr. J. K. Baron van Goltstein benoemd tot Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal gedurende de thans geopende zitting.

— Z. K. H. de Kroonprins van Zweden en Noorwegen, is Maandag morgen uit België naar Hanover en verder door Duitschland naar Stokholm vertrokken.

— De Minister van Kolonien, tijdelijk belast met de waarneming der functien van Minister van Marine, heeft ter kennis van belanghebbenden gebragt, dat alle stukken, betreffende de Marine, voortdurend moeten worden ingezonden onder het adres: aan het departement van Marine, en bijaldien zij van geheimen inhoud of persoonlijk voor hem Minister zijn bestemd, zal ter zijde op het adres dienen te worden gesteld het woord: geheim of voor den Minister.

— De Minister van Oorlog heeft de Chefs der leger-afdeelingen uitgenoodigd, om op te geven of er ook personen werden gevonden, die lust en geschiktheid hadden om als staf-muziekanten bij het muziekkorps te Batavia te worden geplaatst, zullende, na alvorens in Indië te zijn geëxamineerd, de stafmuziekanten der 1ste kl. aldaar eene belooning erlangen van f 2 daags; 2de kl. f 1.40; 3de kl. 1.20. Terwijl zij aanvankelijk met een gewoon engagement als sergeant der infanterie te Harderwijk worden aangenomen.

— De Heer D. Dronkers heeft te Middelburg een vlugschrift uitgegeven over de afdamming der Ooster Schelde, waarin hij deze, door Gedeputeerde Staten van Zeeland in hun jongste jaarlijks verslag aan de Staten, min gunstig beoordeelde onderneming aanprijst. De Heer Dronkers hoopt de afdamming nog tot stand te brengen.

Naar men verneemt, vertrekt Z. M. de Koning heden avond ten 8 ure naar het Loo.

— H. K. H. Mevrouw Prinses Frederik met hare dochters en gevolg zijn heden met den spoortrein van hier naar Berlijn afgereisd.

— De plegtige installatie bij den Hoogen Raad van het nieuw benoemde lid, Jhr. Mr. G. A. Melort, bij dat collegie, zal op aanstaanden Zaturdag des namiddags ten half twee ure plaats hebben.

Tweede Kamer der Staten-Generaal.

In de Zitting van heden wordt voorlezing gedaan van een Koninklijk besluit, houdende benoeming van den Heer Mr. J. K. Baron van Goltstein, tot Voorzitter.

De tijdelijke Voorzitter wenscht den nieuw benoemde geluk en drukt de hoop uit, dat de werkzaamheden der Kamer, onder zijne leiding zullen strekken tot welzijn des Vaderlands.

De Heer van Goltstein neemt daarop zitting en zegt het volgende:

» Voor de tweede maal door deze aanzienlijke Vergadering voor het bekleeden van het Voorzitterschap aangewezen en door 's Konings gunstige beschikking daartoe geroepen, voldoe ik aan de inspraak van mijn hart door aan U mijn gevoel van erkentelijkheid voor dit hernieuwd blijk van Uw vertrouwen uit te drukken.

» Ik zal trachten mij deze eervolle onderscheiding waardig te maken door bij Uwe beraadslagingen overeenkomstig de voorschriften van het Reglement van Orde die regelmatigheid te doen heerschen, welke voor het welslagen derzelve een onmisbaar vereischte is.

» Uwe welwillende ondersteuning, welke gedurende de afgeloopene Zitting de vervulling mijner pligten zoo zeer verligtte, moge mij ook thans door U niet worden ontzegd. Ik reken op haar, ten einde eene gewenschte uitkomst Uwe beraadslagingen kunne ten deel vallen.

» Reeds heeft Uwe onvermoeide inspanning in het volvoeren der moeijelijke taak, welke aan U werd opgedragen, den weg aangewezen, die behoort ingeslagen te worden, ten einde de wijzigingen in de Grondwet opgenomen in werking te brengen en aan de Natie het genot der regten te verschaffen, die aan haar bij deze hernieuwde Grondwet zijn toegezegd.

» De zamenstemming der Regering met deze Vergadering ten opzigte der beginselen, die ten grondslage dezer verordeningen moeten worden gelegd, kan alleen het uitzigt openen, dat de billijke verwachting der Natie hierin niet zal worden beschaamd.

» Laten wij vertrouwen, dat deze eenstemmigheid niet achterwege zal blijven, en daardoor worden aangespoord om met onbezweken ijver de werkzaamheden weder op te vatten, die wij in de vorige Zitting niet mogten ten einde brengen en de nieuwe aanvaarden, tot welke wij geroepen zullen worden.

» Ik verklaar het Voorzitterschap dezer Vergadering op mij te nemen."

De Voorzitters en tweede Voorzitters der afdeelingen zijn de Heeren: 1ste afd. de Monchy en Storm; 2de afd. Duymaer van Twist en Backer; 3de afd. Thorbecke en Groen van Prinsterer; 4de afd. Alharda en van Rosenthal; 5de afd. Donker Curtius en van Zuylen van Nyevelt.

Tot de Commissie voor het adres van antwoord, de Heeren: Engelen, Backer, Thorbecke, Dullert en de Man.

Tot de Commissie voor de verzoekschriften, de Heeren, Fokker, van Eck, van Heiden Reinestein, Meeuwssen en Dommer van Poldersveldt.

Bij het verkiezen van twee leden voor de Huishoudelijke Commissie zijn de Heeren G. W. Verwey-Mejan en Mr. W. Wintgens herkozen.

Daarna wordt de Zitting opgeheven.

De Ministers de Kempenaer, Heemstra, Voet, Mutsaers, Lightenvelt en van Bosse, waren in de Vergadering tegenwoordig.

Eerste Kamer der Staten-Generaal.

In de zitting van gisteren heeft de Voorzitter kennis gegeven van de benoeming der Voorzitters en Ondervoorzitters der Afdeelingen. Het zijn, 1e Afd. de Heeren Gevers en Martens van Sevenhoven; 2e Groeninx van Zoelen en Cost Jordens; 3e Rengers en Borski; 4e Hoffman en Blankenheym.

Men gaat vervolgens over tot de verkiezing van de leden der huishoudelijke Commissiën. Bij de eerste stemming wordt het aftredend lid, de Heer Gevers van Endegeest, herkozen met 24 van de 30 stemmen.

Ook het tweede aftredend lid de Heer Hoffman wordt herkozen met 25 van de 30 stemmen.

De twee vroeger ingekomen ontwerpen van wet, als: 1°. nopens het openbaar maken van het verhandelde in de Kamers en 2° nopens de uitbetaling van pensioenen op 's Rijkswerven, worden naar de afdeelingen verzonden.

De Commissie, belast met het opstellen van een ontwerp adres, in antwoord op de Troonrede, heeft haar verslag ter tafel gebragt. Het is gedrukt, aan de leden rondgedeeld, en het wordt mede naar de afdeelingen verzonden.

Daarna is de Zitting opgeheven.

— In de Zitting van heden geeft de Voorzitter kennis, dat tot leden der Commissie voor het Ontwerp-Adres, in antwoord op de Troonrede zijn gekozen de Heeren: de Jonge van Ellemeet, Philipse, van Meurs en van Beeck Vollenhoven.

Voorts wordt kennis gegeven, dat tot Rapporteurs zijn benoemd: 1°. voor het wetsontwerp tot verhooging der begrooting van uitgaven voor het spoedige mededeelen der handelingen van de Staten-Generaal, de Heeren: Gevers van Endegeest, Groeninx van Soelen, Bosch en van Swinderen; 2°. voor dat omtrent pensioenen aan ambtenaren van 's Rijks werven, de Heeren: Martens van Sevenhoven, Groeninx van Soelen, Bosch en van Swinderen.

De Commissie voor het Adres in antwoord op de Troonrede heeft na ontvangen te hebben de opmerkingen der afdeelingen een gewijzigd ontwerp Adres vastgesteld en deswege rapport uitgebragt. — De beraadslagingen worden bepaald op Vrijdag ten 11 ure.

Daarna is de Zitting opgeheven.

Bovengemeld gewijzigd ontwerp-adres luidt als volgt:

» SIRE!

1. De Eerste Kamer mogt het voorregt genieten, Uwe Majesteit voor het eerst eene zitting van de Staten-Generaal te hooren openen als wettigen Opvolger van Hem, die van dezelfde plaats gewoon was hun de dierbaarste belangen van het Vaderland jaarlijks aan te bevelen.

Ook Uwe roepstem, Sire! om die belangen verder met U te behartigen en mitsdien de grondwettige voorschriften volledig toe te passen, vindt bij deze Kamer den gereedsten weêrklank.

2. Welkom zal het der Natie geweest zijn, Uwe Koninklijke verzekering bekomen te hebben, dat onze uit- en inwendige aangelegenheden zich gunstig voordoen. In het vriendschappelijk verkeer, dat wij met alle Staten onderhouden, vermeenen wij het gevolg te mogen zien eener staatkunde, die, alle inmenging vermijdende in hetgeen elders geschiedt, zich beperkt tot het doen eerbiedigen van eigene regten.

Met Uwe Majesteit deelen wij dan ook het vooruitzigt, dat de vroeger gevreesde verwikkelingen ten aanzien van Limburg, onder de bescherming der tractaten, afgewend zullen blijven.

3. Wanneer wij met U, Sire, het oog op onze Overzeesche Bezittingen vestigen en daarbij hulde toebrengen aan de dapperheid onzer land- en zeemagt, op het weêrspannig Bali betoond, gevoelen wij ons niettemin diep getroffen bij de herinnering aan den duren prijs, waarvoor de zege is gekocht: — het verlies van den voortreffelijken aanvoerder, van zoo vele verdienstelijke strijders, heeft aller harten met weemoed vervuld; — hunne nagedachtenis blijve bij den landgenoot in eere en waarborge alzoo de erkentelijkheid van Neêrlands ingezetenen voor de loffelijke wijze, waarop de marine en het leger hunne pligten allerwege vervullen.

4. Ofschoon met dankbaarheid het goede in onzen binnenlandschen toestand erkennende, mogen wij echter het bestaan van armoede en gebrek aan arbeid niet onopgemerkt laten. Het zij dus het doel der Regering, te streven naar meerdere ontwikkeling van landbouw, handel en fabriekmatige nijverheid. Met verlangen zien wij dan ook naar de voorstellen uit, ons ter verbetering van volkswelvaart door Uwe Majesteit toegezegd.

5. Wij verheugden ons, te vernemen, dat 's Lands geldmiddelen de voordeelen ondervonden van meerder vertier, en, bij de hoogere prijzen die de markt van onze koloniale voortbrengselen opleverde, ook verbetering erlangden door aanvankelijke bezuinigingen in het Staatsbestuur. Wij vleijen ons, in de begrooting over het volgend jaar, de bewijzen te zullen vinden, dat met de laatste stelselmatig wordt voortgegaan.

6. Ook bij ons heeft het gedeeltelijk mislukken van een onzer veldgewassen bekommering verwekt. Doch grooter was de zorg, uit het ontstaan eener ziekte geboren, waardoor menigvuldige menschenlevens plotseling bedreigd en afgesneden werden. Wij hopen, dat de Voorzienigheid die ramp, welke bereids schijnt te verminderen, verder leenige en daarvan ons Vaderland bevrijde.

7. Bij de herinnering aan het gunstige, dat het Vaderland in den afgeloopen tijdkring te beurt viel, wees Uwe Majesteit ons op de behoeften van het oogenblik; op de eischen van de toekomst. Wij gevoelen het, Sire, hoe vele en hoe gewigtige werkzaamheden ons in deze Zitting der Staten-Generaal verbeiden. Hetzij die betrekking hebben op de ontwikkeling onzer grondwettige instellingen, hetzij op andere onderwerpen, waaraan 's Lands welvaart ten naauwste verknocht is, Uwe Majesteit zal ons steeds bereid vinden, om, met de meeste zorgvuldigheid en met het oog op de voorschriften der Grondwet, alle voorstellen te onderzoeken, die ons zullen aangeboden worden.

8. Zal echter het geluk en de voorspoed van ons Volk werkelijk bevorderd worden, dan wordt vooral innige overeenstemming tusschen de verschillende takken der wetgevende magt vereischt. De Albestuurder zegene daartoe onze eendragtige pogingen.

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

ENGELAND.

LONDEN, 17 September.

H. M. de Koningin is voornemens om den 26sten de terugreis uit Ierland aan te nemen.

— Van den 14den tot heden zijn hier 272 choleragevallen voorgekomen, het getal dooden bedroeg 284.

— In het kwartier Spafields, de verblijfplaats der zijde-wevers, op een binnen die ruimte gelegen kerkhof, lang 72 en breed mede 72 voeten, zijn, in zeer korten tijd 3000 lijken begraven!

Door het ineenstampen der kisten hadden de doodgravers 7 à 8 kisten op elkander kunnen plaatsen en men berekent dat er in dit klein bestek ongeveer 50,000 lijken liggen. Op de klagten hierover zijn er nu 5 à 6 kerkhoven in de naauwste en meest bevolkte wijken gesloten.

— Ll. Zaturdag, zijn 1400 kistjes, waarin stofgoud en andere met het schip Calypso uit Californië en Valparaiso aangekomene metalen ter waarde van $7\frac{1}{2}$ millioen guldens, van de Londensche brug naar de bank gebragt, door 17 wagens en 85 paarden, en vergezeld van eene politie-magt.

— Men heeft dezer dagen tijding ontvangen dat de van America herwaarts varende stoomboot the Hibernia, ten gevolge van eenen orkaan bij Halifax is gestrand, doch dat de reizigers en brieven door de Americaansche stoomboot the Canada zijn gered en opgenomen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 18 September.

De President der Republiek heeft aan 225 opstandelingen van Junij 1848, die te Brest, Cherburg en Lorient gevangen zaten, de vrijheid geschonken.

— Bij de hervatting der werkzaamheden der Wetgevende Vergadering zullen eenige Vertegenwoordigers aan de Regering het verzoek rigten, om eene naauwkeurige opgave der kosten van de expeditie naar Rome, en van die, welke daaraan nog moeten besteed worden.

— Zoo als reeds vroeger is gemeld, zou heden alhier eene kerkvergadering bijeenkomen. Bij de wet van 18 Germinal X jaar, mag zulks niet zonder bijzondere magtiging van wege de Regering geschieden. De Aartsbisschop van Parijs heeft echter begrepen dat hij die niet behoefde te vragen; de Regering die met de zaak verlegen zat en echter niet gaarne haar regt zou opgeven, heeft ongevraagd die magtiging verleend, bij besluit van den Voorzitter der Republiek van gisteren, waarbij het houden van alle kerkvergaderingen gedurende het loopende jaar wordt veroorloofd.

— De toestand van den Minister de Falloux blijft zeer bedenkelijk. Men heeft het uitwendig gebruik van quinine aangewend, omdat men bij zijnen zenuwachtigen toestand en zwak gestel, bij inwendig gebruik voor te sterke werking vreesde. Evenwel neemt men tot dit uiterst middel de toevlugt als het eenig middel om eene tusschenpoozende koorts te bestrijden, die het leven van den zieke in gevaar kan brengen, hoewel het middel niet zonder ongerustheid wordt aangewend.

Het blad *l'Evenement* berigt dat de quinine gunstig had gewerkt. De zieke was eenige uren zonder koorts geweest, en heeft zelfs met den Minister van Buitenlandsche Zaken en eenige leden der Commissie van Vijfentwintigen kunnen spreken, zoodat men denkt dat hij met de opening der Vergadering wel hersteld zal zijn.

— Men zegt dat de brief van den Voorzitter der Republiek, bij het Weenerkabinet noch groot opzien heeft gebaard, noch veel tegenwerking zal ondervinden. Ten opzigte van de twee eerste punten, algemeene vergiffenis van staatkundige misdrijven, en het stellen van het Bestuur in handen van leeken, is men het eens; alleen vindt men zwarigheid in de invoering van het Fransche Wetboek, waarvoor de Romeinen niet rijp zouden zijn. Oostenrijk zou daarvoor liever het Napelsche Wetboek willen aannemen. Dat Wetboek, (zegt een Correspondent van de *Indépendance*) is het Wetboek Napoleon, waarin een weinig willekeur, een weinig onbeperkte heerschappij of zoo als men daar te land zegt, een weinig van het zwarte gewaad doorstraalt; maar dat, hoe 't zij, toch een ontzaggelijke vooruitgang zou zijn bij de regterlijke instellingen van den kerkelijken staat vergeleken.

De onderdanen van den Paus zouden dan, zegt men, wel geen gezworenen hebben, maar ook geen geestelijke regtbanken of inquisitie, en bij deze vergeleken, zullen alle regtsplegingen hun zacht voorkomen.

De Oostenrijksche gezant Graaf Esterhazy, die sedert eenigen tijd zonder bepaalde voorschriften was, moet dezer dagen last hebben bekomen om toch bij den Paus sterk op de opvolging der vrijzinnige raadgevingen van Frankrijk aan te dringen, en hoe Napels en Spanje er dan ook over denken, zal wel weinig invloed hebben. Zoo dus de Paus zich slechts los maakt van de verderfelijke raadgevingen van zijne Camarilla, zal dit vraagstuk wel voor vreedzame oplossing vatbaar zijn, althans meent men dit uit de overeenstemming van Oostenrijk en Frankrijk te mogen onderstellen.

— Men zegt dat het Hof van Weenen de Heer Hubner als gezant alhier zou aanstellen, en dat de Heer Gustave de Beaumont te Weenen als Fransch gezant zou worden erkend.

— Er liep hier gisteren een gerucht, dat zeker gunstig op den toestand des Lands zou werken, dat namelijk de opgeroepen krijgslieden van het jaar 1842 zouden ontslagen worden.

— De associatiën van werklieden beginnen weder bijeenkomsten te houden. Men telt thans alleen hier ter stede 50 van die vereenigingen, en zij trachten zich in de departementen uit te breiden.

— Over de gilde der zakkendragers te Marseille worden de volgende bijzonderheden medegedeeld: Het is begiftigd met het voorregt van de lossing der granen, bestaat waarschijnlijk reeds meer dan 18 eeuwen, en telt thans nagenoeg 3000 leden. Er zijn er onder, die eene fortuin van 300,000 francs bezitten; onder hun getal noemt men Menentié, die zakkendrager en tevens lid van de tegenwoordige Wetgevende Vergadering is; hij spreekt het echter tegen. Velen zijn er die zich een vermogen van 60,000 à 80,000 fr. hebben weten te verwerven. Tusschen die cijfers van 60,000 en 300,000 fr. bestaan nog vele andere fortuinen, want de zakkendragers van Marseille geven dikwijls 25,000 à 60,000 francs bruidschat aan hunne dochters.

Toen de Februarij-omwenteling uitbrak, wilde het gilde aan het Vaderland een offer brengen van 100,000 fr.; met moeite bragt men hen er toe om deze som tot 50,000 fr. te verminderen.

Dit gilde is onder alle opzigten achtenswaardig: geen zakkendrager heeft ooit zijn woord gebroken, noch diefstal bedreven; men ontmoet er nooit een in beschonken toestand en men herinnert zich niet dat ooit een van het gilde heeft teregt gestaan.

SARDINIË.

TURYN, 13 September.

De Kamer van Afgevaardigden heeft in hare zitting van gisteren eene Commissie benoemd, om het lijk van Koning Karel Albert te Genua over te nemen. — Verder is door een Afgevaardigde het voorstel gedaan, om het getal kerkelijke feestdagen te verminderen; toen de Minister van Eeredienst daarop aanmerkte, dat dit niet zou kunnen geschieden, dan in overeenstemming met den H. Stoel, wekte dit veel misnoegen.

— Men spreekt van een ontwerp tot een spoorweg van Genua naar Genève, door de Savooische Alpen; waartoe men onder anderen een onderaardschen gang door den berg Cenis zou moeten graven.

ITALIE.

ROME, 13 September.

De Spaansche expeditie zou voor het einde der maand Italië verlaten en naar Spanje terugkeeren, zoodat Frankrijk en Oostenrijk alleen belast blijven met de bezetting, tot op de oplossing der bestaande moeijelijkheden.

— De *Observatore di Roma* beweert uit geloofwaardige bron berigt te hebben, dat de Paus onverwijld naar Bénévent zal vertrekken, de hoofdstad van een klein Pauselijk Prinsdom in het Koningrijk Napels, op 60 mijlen afstand van Rome.

— Volgens *de Statuto* zou de Paus te Napels niet met al die teekenen van blijdschap en toegenegenheid ontvangen zijn, die twee jaren geleden den naam alleen van Pius IX, onder al de bevolkingen van Italie te weeg bragt.

— De Hertog van Parma Karel III, heeft in zijne staten de Benedictijner en Barnabiter monniken verboden, na den Paus de redenen van dien maatregel te hebben medegedeeld.

TOSCANË.

10 September.

Men is hier weinig tevrede met het vooruitzigt van 6000 Oostenrijkers in bezetting te krijgen, en even min over eene driedubbele verhooging die het hoofdgeld ondergaan heeft, en die vooral ten platte lande, waar men overigens het meest aan den Groothertog gehecht is, groot gemor verwekt. Het Ministerie heeft echter verklaard dat Toscane een constitutionele Staat is en wil onder geene andere voorwaarden aanblijven. De Baron de Hugel heeft als zaakgelastigde van Oostenrijk zijne geloofsbrieven aan de Groothertog overhandigd.

— De Groothertog heeft weder een droevig verlies in zijn Gezin geleden, zijn vierde kind, eene dochter van elf jaren, is hem door den dood ontrukt. De jonge Erfprins heeft ook een zwakke gezondheid.

— De Keizer van Oostenrijk heeft den Groothertog een regement van het Keizerlijk leger geschonken, en zijne beide zonen den een tot Majoor, den ander tot Kapitein daarbij benoemd.

BADEN.

Het militair beheer heeft bekend gemaakt, dat tijdens het revolutionnair bewind, 168,980 fl. waren uitgegeven, die niet verantwoord zijn. Hieronder is niet begrepen de schade toegebragt aan de kasernen, de gestolen goederen en militaire kleedingen.

BEIJEREN.

MUNCHEN, 15 September.

De Commissie der kamer van afgevaardigden, belast met het ontwerpen van een adres van antwoord op de troonrede, heeft gisteren haar ontwerp ingediend. Daarin komt het volgende voor:

Wij deelen met geheel Duitschland in het vaste vertrouwen, dat het aan de wijsheid en gematigdheid der regeringen en der volksvertegenwoordigers, aan de belanglooze zelfverloochening der vorsten en volken gelukken zal, zonder verder verwijl aan Duitschland eene op vrije volks-vertegenwoordiging gegronde staatsregeling te schenken, welke het gemeenschappelijke streven naar eenheid bevredigt, de vrije ontwikkeling naar binnen bevordert, haar van belemmerende hinderpalen bevrijdt, en aan den bondsstaat, door de vaste vereeniging en regeling van zijne krachten, die mate van magt en kracht naar buiten verleent, welke Duitschland in staat zal stellen, om dien rang wederom in te nemen, waarop de hooge beschaving en de nog onverminderde kracht van zijne talrijke bevolkingen, en de herinneringen van zijne roemruchte geschiedenis, aan hetzelve regt geven. Alleen het spoedig tot stand komen van eene staatsregeling, welke aan deze eischen voldoet, zal den terugkeer van de koortsachtige opgewondenheid der gemoederen verhinderen, waardoor eene zoo schromelijke verwarring der begrippen van regt en pligt veroorzaakt en de wettige orde op eene zoo beklagenswaardige wijze gestoord is geworden.

KERKNIEUWS.

GRONINGEN, 17 September. Bij de Doopsgezinde gemeente alhier heeft de vereenigde Commissie, bestaande uit den Kerkeraad en de leden, door de Broederschap daartoe gecommitteerd, ter vervulling der vacature, die ten gevolge bij die gemeente zal ontstaan door het vertrek van Ds. J. G. de Hoop Scheffer naar Amsterdam, het navolgende drietal gemaakt: DD. J. de Stoppelaar Blijdesteyn, P. van der Goot en C. Sepp, Predikanten bij de Doopsgezinde gemeenten te Sneek, Rotterdam en Zaandam, (Oostzijde) en zijn die Wel-Eerw. Heeren uitgenoodigd om hier eene predikbeurt te komen vervullen.

's GRAVENHAGE, 19 September. Ter vervulling der vacature, is door den Breeden Kerkeraad der Herv. gemeente alhier, het volgende negental ge-

maakt: DD. Hooyer, te Zalt-Bommel; Broedelet, te Gouda; Bennink Janssonius, te Arnhem; Jungius, te Rijswijk; Krabbe, te Leyden; de Klerk, te Haarlem; Soetbrood Piccardt, te Pynacker; van Herwerden, te Groningen en Molhuizen, te Deventer.

'sGRAVENHAGE, 20 Sept. Door den breeden Kerkeraad der Waalsche Gemeente alhier is, ten gevolge van het vertrek van den Weleerw. Heer Ds. de Pompierre de Chaufepié naar Amsterdam, geformeerd de volgende nominatie, als: DD. L. Bonnet te Frankfort a/M; Malan (de zoon) te Hanau; Montandon, Suffragaan te Parijs; en Vernès te Nauroy.

— Door den Kerkeraad der Herv. Gemeente Hoogmade en Rijpwetering, is tot Predikant benoemd, de Candidaat C. J. Badon van den Berg, thans Hulpprediker te Katwijk aan Zee.

ADVERTENTIEN.

Heden overleed, na een langdurig en smartelijk lijden mijn geliefde Echtgenoot JEAN FRANCHIMON, in den ouderdom van circa 56 jaren, diep betreurd door mij en mijne Kinderen.

LEYDEN, 20 September 1849. A. LOOIJEN, Wed. FRANCHIMON.

Men gelieve deze algemeene ook tevens als bijzondere Kennisgeving aan te merken.

De Ondergeteekenden betuigen bij deze, ook namens hunne Ouders, hunnen opregten dank voor de veelvuldige blijken van deelneming, bij hun Huwelijk ondervonden,

LEYDEN, 19 September 1849. J. A. SCHMIER, A. J. SCHMIER, KARPESTEYN.

De Ondergeteekende bedankt voor de blijken van belangstelling bij de bevalling zijner Echtgenoote.

LEYDEN, 20 September 1849. E. J. HOOS.

VRIENDEN-ISRAËLS.

BID-UUR,

in het Kerkgebouw der Waalsche Gemeente, op Vrijdag den 21sten September, des Avonds ten zeven ure.

TE HUUR

wordt gevraagd tegen primo November, voor eene DAME met eene Meid, **twee ongemeubeleerde Kamers**, met een Keukentje en afzonderlijk Secreet, of **drie Kamers**; met opgave van den prijs. Adres onder **L. M.**, bij den Boekhandelaar BROER VAN DIJK, in de Pieterskerk Choorsteeg te *Leyden*, bij wien eerstdaags te bekomen is: *het Vervolg van den Catalogus der Leesbibliotheek, Inteekening- en Prijs-Lijst der Couranten-Leesinrigting.*

De Ondergeteekende berigt zijne geëerde Stadgenooten, Begunstigers en Belanghebbenden, dat zijn **KAGCHEL-MAGAZIJN** voor het aanstaande Winter-Saizoen thans is voorzien van eene geheel nieuwe en ruime sortering van glad geslepen **Kolom-Kagchels, Heremitages, Zuinigheids-Haarden, Hauteur-Stoven, Haard-Garnituren, enz. enz.** Een en ander is genoteerd tegen allercivielste en vastgestelde prijzen. Recommandeert zich bij deze, met de verzekering eener solide bediening.

Het **MAGAZIJN** is geplaatst over zijn **Magazijn van Staalijzer en IJzerwaren**, Wijk III No. 478, op de Hoogewoerd nabij de Kraaijerstraat. J. J. ZUUR.

Het HUIS en ERF, staande en gelegen te *Leyden* aan de Zuidzijde van de Hoogewoerd, Wijk III No. 443, hetwelk bij de gehoudene Veiling op den 15den dezer, in het *Heeren-Logement* aan den Burg, ten overstaan van den Notaris WYNSTROOM, is in Bod gesteld op . . . . ƒ 1,500.

Is later verhoogd met . . . . » 700.

Zullende de Afslag en Verkooping daarvan plaats hebben aanstaanden Zaturdag, den 22sten dezer maand, des Avonds ten 7 ure.

Men is van meening, ten overstaan van den te *Leyden* residerenden Notaris J. P. W. SCHERMER, op Maandag den 24sten September 1849 en volgenden dag, des voormiddags ten 10 ure, aan het Huis op den Stillen Rhijn, Wijk VI No. 62 te *Leyden*, in het openbaar te Verkoopen:

Een zindelijken en wel geconserveerden **INBOEDEL**, bestaande in Kabinet, Secretaires, Bureau, Thee-, Speel- en Waschtafels, Stoelen, Piano, Ledekanten, Bedden met Toebehooren, Spiegels en Schilderijen, een staanden Klok, Linnen en Tafelgoed, Vrouwe-Kleederen, Kagchels, Koper, Tin, Glas, Porselein en Aardewerk, alsmede Juweelen Oorbellen, Booten, Ringen en Speld, een Goud Horologie met Ketting, Gouden en Granaten Halskettingen met Gouden Sloten, Zilveren Lepels en Vorken, Dito Soep- en Thee-Lepels en meerdere Gouden en Zilveren Werken, en hetgeen verder te Koop zal worden aangeboden.

Alles afkomstig van de nalatenschap van Mejufvrouw de Wed. SCHELLINGS, en ter plaatse voormeld te bezigtigen op Vrijdag den 21sten en Zaturdag den 22sten September 1849, van des voormiddags 10 tot des namiddags ten 4 ure.

Een **FATSOENLIJK MENSCH**, 30 jaren oud, den geheelen dag disponibel hebbende, wenschte denzelven gaarne nuttig te besteden, hetzij geplaatst te worden tot het opzigt over eene *Fabriek*, *Magazijn*, *Branderij*, *Brouwerij* of iets dergelijks. Hij is met verschillende bekwaamheden begaafd, vlug van geest, schrijft eene goede hand, rekent juist, eenigzins bekend met de Fransche Taal, overigens administratief en actief; er zal meerder op eene fatsoenlijke behandeling dan op groot Salaris gelet worden, daar men bereid is al ware het slechts voor vier Guldens per week zich voor eenige jaren te verbinden. De voldoendste getuigschriften wegens eerlijkheid en goed gedrag van solide Ingezetenen kunnen overgelegd worden, en verzoeke reflecteerende zich *franco* te adresseren onder Lett. M., aan het Bureau dezer Courant.

HEDEN EN MORGEN ZIJN TE ZIEN,

van 's morgens 10 tot des namiddags ten 3 ure:

De BOEK- en PLAATWERKEN, Landkaarten en Aardglobes, Heel- en Verloskundige Instrumenten, Muziek en Muziek-Instrumenten, Rariteiten, Portretten, Platen en Plaatwerken, Opgezette Vogelen, Mineralen, benevens eenige Boeken-Kasten, welke verkocht zullen worden te *Leyden*, bij den Boekhandelaar C. C. VAN DER HOEK, op Maandag den 24sten September en volgende dagen. Deze verzameling bestaat voornamelijk in Boekwerken over GODGELEERDHEID, REGTSGELEERDHEID, *Geschiedenis en Geneeskunde; Grieksche en Latijnsche Schrijvers; Dichtkunde en Fraaije Letteren; Opvoeding en Onderwijs;* zijnde grootendeels nagelaten door eenen Protestantschen Leeraar, eenen Regtsgeleerden en door de Wel-Ed. Heeren J. WITTOP KONING, *Med. Doct. te Voorburg*, en C. D. CANNE, *Instituteur te Noordwijk.*

Eene bewonderenswaardige genezing van eene verkouding die zich op de long had vastgezet, door middel van de Pillen van Holloway.

JOHANNA KRUGER, woonachtig Cursitor-Street, Chancery Lane No. 33, was als het ware tot een geraamte geworden, ten gevolge van eene hevige verkouding, die de long en lever op eene gevaarlijke wijze had aangedaan. Terwijl zij zich ten laatste in het Bartholomeus hospitaal bevond, werd hare moeder door een geneeskundigen onderrigt, dat hare dochter naar zijne wijze van zien, naauwelijks nog zoo langen tijd konde leven, als noodig was om haar huis te bereiken. Toen besloot haar vader als eene laatste doch hopelooze toevlugt, hare borst, zijde en lendenen te wrijven met de *Zalf* van HOLLOWAY, en gaf haar tweemaal daags de zoo vermaarde *Pillen* in, waardoor, tot verbazing van een ieder, het leven der lijderes werd gered, en zij tot volmaakte gezondheid werd hersteld.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt:

Doosjes Pillen à ƒ 0.90, ƒ 2.10, ƒ 3.30, ƒ 7.75, ƒ 15.50, ƒ 23.50.

Potjes Zalf à ƒ 0.90, ƒ 2.10, ƒ 3.30, ƒ 8.15, ƒ 15.90, ƒ 23.90.

Te bekomen te *'s Hertogenbosch* bij J. STRAATMAN, alsmede te *Londen*, Strand 244, *Holloway's Etablissement.*

BEURSPRIJS VAN SCHULDBRIEVEN.

WOENSDAG, 19 SEPTEMBER.

		Laagst. koers.	Hoogst. koers.	Gebleven
NEDERLAND, Werkelijke Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.	$54\frac{1}{8}$	$54\frac{3}{8}$	$54\frac{1}{8}$
Dito Certificaten . . .	″ 3 ″	$63\frac{13}{16}$	$63\frac{7}{8}$	$63\frac{13}{16}$
Dito dito	″ 4 ″	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{3}{4}$	$84\frac{3}{4}$
O. I. Leening	″ 4 ″	$83\frac{5}{8}$	$83\frac{3}{4}$	
Amortisatie Syndicaat	″ $3\frac{1}{2}$ ″	$84\frac{1}{4}$		
Aandeelen Rijn-Spoorweg . .	″ $4\frac{1}{2}$ ″	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{1}{2}$	
Oblig. Holl. Spoorweg Maats.	″	$60\frac{1}{2}$		
BELGIE, bij ROTHSCHILD	″ $2\frac{1}{2}$ ″	47		
SPANJE, Leen. bij ARDOIN v. 85 £	″ 5 ″	$11\frac{11}{16}$	$11\frac{3}{4}$	
Dito dito Onbep. Stukken . .	″ 5 ″	$10\frac{9}{16}$	11	
Dito Binnenl. à 6 m. . . .	″ 3 ″	$27\frac{3}{8}$	$27\frac{1}{4}$	
Coupons Ardoins		$8\frac{1}{4}$	$8\frac{1}{4}$	
PORTUGAL, te Londen	″ 5 ″	$30\frac{5}{16}$	$30\frac{3}{8}$	
Dito dito	″ 4 ″	$31\frac{3}{8}$	$31\frac{9}{16}$	$31\frac{9}{16}$
RUSLAND, Obl. HOPE 1798 en 1816	″ 5 ″	$104\frac{3}{4}$		
Dito dito 1828 en 1829 . . .	″ 5 ″	$104\frac{7}{8}$	105	
Cert. bij dito 1831 en 1833	″ 5 ″	$93\frac{5}{8}$		
Dito bij HOPE	″ 4 ″	$86\frac{5}{8}$		
Dito bij STIEGLITZ & Co. . . .	″ 4 ″	$84\frac{1}{2}$	$84\frac{5}{8}$	
POLEN, Certificaten	″ 4 ″	$76\frac{1}{4}$		
Dito Aandeelen met Loten.	fl. 500 ƒ	$141\frac{3}{4}$	142	
OOSTENRIJK, Oblig. Ween. Bank.	″ 5 ″	91		
Nieuwe Metallieken	″ 5 ″	$87\frac{1}{2}$		
Oblig. Metalliek	″ 5 ″	$84\frac{1}{2}$		
Idem	″ $2\frac{1}{2}$ ″	$44\frac{5}{16}$	$44\frac{7}{16}$	
BRAZILIE, ...	″ 5 pCt.	$88\frac{1}{4}$		
MEXICO, ...	″ 5 ″	$27\frac{5}{16}$	$27\frac{5}{8}$	$27\frac{7}{16}$
GRIEKENLAND, ...	″ 5 ″	$5\frac{1}{4}$	$5\frac{5}{16}$	

Koers van het Geld: Prolongatie $2\frac{1}{2}$ pCt. Beleening $2\frac{1}{2}$ pCt. Wissel-Disconto $2\frac{1}{2}$ pCt.

Te Leyden ter Boekdrukkerij van J. G. LA LAU.